

Effect van kunstmelk en luxer speenvoer na spenen

Carola van der Peet-Schwering (Wageningen UR Livestock Research) en Nienke Dirx (VIC Sterksel)

Het verstrekken van kunstmelk gedurende de eerste 3 of 6 dagen na spenen verhoogt de energieopname en groei van biggen in de eerste week na spenen en over het hele opfoktraject. Echter het aantal biggen met klinische verschijnselen van een infectie door *Streptococcus suis* (*S. suis*) vermindert niet. Het verstrekken van een luxer speenvoer verbetert de technische resultaten van de biggen niet, maar kan het aantal biggen met klinische verschijnselen van een *S. suis*-infectie verminderen. Dit blijkt uit onderzoek dat in opdracht van het Productschap Vee en Vlees, het Productschap Diervoeder en het Ministerie van EL&I is uitgevoerd door Wageningen UR Livestock Research.

Op Varkens Innovatie Centrum Sterksel is in 2 proeven onderzocht of het verstrekken van kunstmelk na spenen en het verstrekken van een luxer speenvoer de energieopname van de biggen verhoogt en het aantal biggen met klinische verschijnselen passend bij een *S. suis*-infectie ver-

mindert. Het luxe speenvoer bevatte beter verteerbaar eiwit, meer ontsloten granen, meer zuren, toegevoegd kokosvet en meer fermenteerbare vezels dan gewoon speenvoer. De kunstmelk werd gedurende de eerste 3 of 6 dagen na spenen verstrekt. De eerste dagen na spenen werd de melk

elke 2 uur (12 keer per etmaal) en daarna elke 4 uur (6 keer per etmaal) via een aflopend voerschema verstrekt in een rond trogje met 10 eetplaatsen. De kunstmelk werd automatisch verstrekt met behulp van een Förster melkmachine. Speenvoer en opfokvoer werden onbeperkt aangeboden via een 2-vaks droogvoerbak.

Kunstmelk

In beide proeven bleek dat het mogelijk is de energieopname van biggen na spenen te verhogen door ze kunstmelk te voeren. De biggen die kunstmelk kregen in de eerste 3 of 6 dagen na spenen namen 0,14 tot 0,18 EW per dag meer op in de eerste week na spenen en groeiden 86 gram per dag sneller dan biggen die geen kunstmelk kregen. Ook in de tweede week na spenen en over het hele opfoktraject (spenen tot

De eerste dagen na spenen werd de melk elke 2 uur en daarna elke 4 uur verstrekt in een rond trogje met 10 eetplaatsen

vijf weken na spenen) namen de biggen die de eerste dagen na spenen kunstmelk kregen meer energie op en groeiden sneller dan de biggen die geen kunstmelk kregen. Over het hele opfoktraject namen de biggen die kunstmelk kregen 0,06 EW per dag meer op en groeiden 34 gram per dag sneller dan de biggen die geen kunstmelk kregen. De voorsprong in energieopname en groei die opgebouwd is tijdens de eerste 14 dagen na spenen blijft dus ook daarna bestaan.

De verhoging van de energieopname in de eerste week na spenen door het verstrekken van kunstmelk heeft het aantal biggen met verschijnselen van een *S. suis*-infectie echter niet verminderd. Van de dieren met verschijnselen van een *S. suis*-infectie kregen in beide proeven precies evenveel dieren wel of geen kunstmelk.

Luxer speenvoer

Het verstrekken van een luxer speenvoer verbeterde de technische resultaten niet in beide proeven. In de eerste proef resulteerde luxer speenvoer in duidelijk minder biggen met verschijnselen van een *S. suis*-infectie, maar in de tweede proef werd dat verschil niet gevonden. Waarom in de tweede proef geen effect is gevonden is niet duidelijk. In de tweede proef was de voeropname van de biggen lager dan in de eerste proef. Mogelijk is de opname van de 'veilige' componenten in het voer daardoor te laag geweest en is daarom geen effect gevonden op het aantal biggen met verschijnselen van een

S. suis-infectie. Het kan ook zijn dat de infectiedruk in de tweede proef hoger was dan in de eerste proef en dat aanpassing van de voersamenstelling alleen een effect heeft bij een lagere infectiedruk van *S. suis*. Naast voeding zijn er nog vele andere factoren van invloed op *S. suis*-infecties.

Conclusies

Het verstrekken van kunstmelk verhoogt de energieopname en groei van biggen in de eerste week na spenen en over het hele opfoktraject. De hogere energieopname verminderde het aantal biggen met klinische verschijnselen passend bij een *S. suis*-infectie echter niet. Het lijkt er dus op dat het aantal biggen met klinische verschijnselen passend bij een *S. suis*-infectie niet verminderd kan worden door een hogere energieopname na spenen. Het verstrekken van een speenvoer met beter verteerbaar eiwit, meer ontsloten granen, meer zuren, toegevoegd kokosvet en meer fermenteerbare vezels verbeterde de technische resultaten van de biggen niet in beide proeven. Aanpassing van de voersamenstelling kan het aantal biggen met klinische verschijnselen van een *S. suis*-infectie verminderen (proef 1) maar dat is niet altijd het geval (proef 2).

Meer informatie

De volledige resultaten van het onderzoek zijn beschreven in de Wageningen UR Livestock Research Rapporten 529 en 577.

